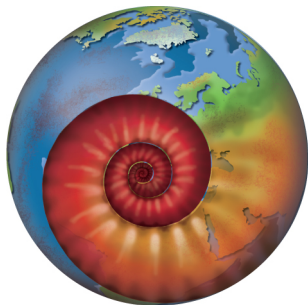

GEO PUBLISHING
GEOLOGI FOR ALLE

Foto: Norwegian Graphite

Prospektering etter grafitt i Jennestad i Vesterålen sommeren 2013.

Ny grafittgruve på gang

En gammel forekomst på Langøya i Vesterålen har blitt kartlagt og boret opp på nytt. Nå kan det bli drift på grafitt allerede neste år.

Med ressurser for 20 år, og kanskje mye lenger, kan det snart være klart for oppstart av ny grafittgruve ved Jennestad like nord for Sortland i Vesterålen. Men da må alle de forestående byråkratiske prosessene gå på skinner. Det innebærer planprogram, høringer, kommunestyrevedtak og konsekvensutredninger.

– Jeg har god tro på at dette skal gå greit. Grunneierne er med oss, og verken uttaket eller fabrikken representerer noen store miljøutfordringer, sier Gaute Juliussen.

Juliussen er adm. direktør i Norwegian Graphite som har sikret seg bergrettigheter både ved Jennestad, Trollvatn, og Hornvatn i

Gaute Juliussen er initiativtaker til grafittprospekteringen i Vesterålen. I beste fall kan det være gruvedrift om et år eller så.

Sortland kommune, og i Øksnes, Bø, Meløy og Rødøy kommuner lengre sør i Nordland. Flere steder har det vært drift tidligere, og gamle og nye borehull bekrefter til fulle at ressursene er store nok til kommersiell drift. På Jennestad viser beregninger at det ligger 3,7 millioner tonn «malm» i bakken. Med nærmere ti prosent karbon, kan det derfor i beste fall tas ut opp mot 400.000 tonn grafitt.

– Vi snakker foreløpig kun om ressurser. For selv om vi vet det er betydelige mengder grafitt i forekomsten, trengs det flere borehull for å forstå den i detalj og lage en god gruveplan med gode reserveestimer.

– Gjennom flere borer skal vi sikre oss at vi har det beste grunnlaget for at gruva skal ha en god økonomi, poengterer Juliussen.

De foreløpige planene betyr et årlig uttak på 12.000 tonn grafitt. Lokale entreprenører vil antakelig nyte godt av behovet for kompetanse på uttak av stein og malm fra fjellet, og det skal bygges en fabrikk hvor råstoffet foredles ned til grafitt av salgskvalitet.

Først når alle tillatelser er på plass, vil Juliussen skaffe til veie de nødvendige pengene for bygging av masseuttak, infrastruktur og fabrikk. Gjennom et engasjement for Nussir har han erfaring med bransjens investorer, og den tilsier at godkjente tillatelser er nødvendig før profesjonelle investorer vil kunne

beslutte å investere betydelig i gruvedrift i Norge.

– Jeg er optimist fordi det ikke foreligger noen miljøutfordringer av betydning, og vi har lokal støtte både blant politikere og grunneiere.

Juliussen har også tro på markedet. Han ser positivt på mulighetene for å selge grafitten til en god pris.

– Markedet er godt og voksende. Det skyldes spesielt bruken av grafitt i batterier. El-bil batterier tar noe, men aller viktigst er håndverktøy til bruk i hjemmet, elektrisk drill for eksempel. Mobil elektronikk, som telefoner og nettbrett, har også et stort batteribehov.

Juliussen trekker frem at grafitt er et helt nødvendig materiale i batterier til elektriske biler, brenselceller, kjernekraftreaktorer, vindturbiner og karbonkompositter til ultralette flykropper, droner, sykler og båter. Batteriet til el-bilen Tesla Roadster inneholder eksempelvis hele 110 kilo grafitt.

Men Juliussen ønsker å gå et skritt videre i verdikjeden. Også han har grafén i bakhodet når han vurderer framtidsutsiktene. Derfor har Norwegian Graphite iverksatt flere forskningsprosjekter ved NTNU og Norut i Narvik.

– Vi ønsker å finne applikasjoner der masseproduksjon er realistisk innenfor et år eller to. Da ligger ikke elektronikk først i løypa.

– Vi har derimot tro på at grafén og kan anvendes i asfalt, slik at kvalitet og levetid blir forbedret, og slik at bygging og vedlikehold av veinettet avgir dramatisk mindre klimagasser og koster samfunnet mye mindre totalt.

Gründeren antar at grafén kan bidra til å øke både fleksibiliteten, styrken, sprekkebestandigheten og varmeledningsevnen i asfalt, samt å minke vannabsorpsjon, veislitasje og solsmelting.

– EU har vist at de tror på vårt asfalt-prosjektet. For å realisere ideen har hele €2.5 millioner blitt bevilget til selskapet og 8 FoU-partnere i 7 land.

En ny aktør er på vei inn i norsk bergindustri. Det kan den tradisjonsrike bransjen sikkert ha godt av. Men Gaute Juliussen er litt bekymret for de norske holdningene til mineralnæringen.

– Vi må bli flinkere til å fokusere på fordelene. Bergverkene bidrar med produkter som vi bruker i dagliglivet, men de gir også et tilfang av mineraler som er kritisk viktig for å redusere miljøutslipp, bedre økonomien til fornybare energikilder og løse Jordas klimaproblem.